

НЕБОЈША ГЛОГОВАЦ О УЛОЗИ ХАМЛЕТА И НАШИМ ХАМЛЕТОВСКИМ ДИЛЕМАМА

Стално се вртимо у круг

Сви живимо у истом „кликеру“ и стално се вртимо у кругу, а чини нам се као да се нешто велико дешава, иако се све то десило пре хиљаду година – каже наш познати глумач Небојша Глоговац, који је тумачио Хамлета у истоменој и необичној представи Југословенској драмској позоришња.

Како сте реаговали на понуду да играте Хамлета, онаквог каквог смо га гледали синоћ?

- Када ми је понуђена улога, рекао сам да ме не занимају његови проблеми, јер сам током сопственог животног искуства прошао Хамлетовску дилему. Није ме занимао његов проблем, јер немам ништа са тим размаженим дериштем и та улога није ми била интересантна. Међутим, Аца (Александар Поповски, прим. аутора) и ја смо причали о његовој концепцији и идеји о томе како стално проживљавамо исте муке из века у век, из генерације у генерацију, како се то стално понавља и да је то веома занимљиво замешатељство. Рекао ми је да ни њега не занима клинац који има проблеме, него човек чији се животно проблеми понављају, као што се то дешава свима нама. То је била довољно интересантна идеја да сам, морам да признам, са великим поштовањем и страхом, прихватио улогу. Требало је научити и обиман текст и изговорити га са смислом са сцене. Уз велику подршку Аце и мојих колега, мислим да смо се дочепали тог смисла и, надам се, урадили добру представу.

Шекспирова драма је осавременена, декомпонована и поново склопљена, уз структуру представе у представама, чије су сцене и наративи испрелетани, али и са таквом структуром и драматургијом, она проговара о истим проблемима...

- Наравно, јер сви живимо у истом „кликеру“ и вртимо се у круг. Чини нам се као да се у нашем времену нешто велико де-

ФЕСТИВАЛИ И „СПЕЦИЈАЛЦИ“

„Сви наши фестивали имају једну заједничку карактеристику – дођемо аутобусом, истрчимо из њега као специјалци, одиграмо представу, будемо на окрућеном столу и исте вечери се враћамо кући. На фестивалима би требало све време да буду присутни сви његови учесници, да гледамо све представе, да видимо ко је шта и како урадио и да о њој разговарамо. Овако, чини ми се, све то има неку форму „брзој чина“ и да у њој нема баш довољно смисла, јер фестивал би требало да буде прави фестивал“

шава, али исто то се дешавало пре хиљаду година. Митологија је снажна и квалитетна књижевност је снажна, јер указују на универзалне проблеме који нас стално прате, што је фасцинантно, али невероватно је то што ми ништа од тога не успевамо да решимо.

Ко је Хамлет нашег времена?

- То је свако ко се усуђује да мисли. Свако ко се пита - шта се то дешава са овим животом, који је његов смисао, зашто ћутимо на

све што нам се дешава, због чега животаримо, уместо да живимо. Зашто вртимо точак као хрчак у кавезу, уместо да подигнемо глас, да се бунимо, да мењамо своје животе и своје окружење. То би требало да буду зрна Хамлета у свима нама. Свако ко се усуђује да мисли о томе, он је Хамлет.

Може ли се се Хамлет портретисати као утописта, а можда и као левичар?

- Можда би се његова насто-

јања могла ставити у контекст левичарских идеја. У некој дубокој анализи, он би то и могао да буде али, у суштини, мислим да то и није толико битно. Колико су искрени левичари утописти - толико је и утописта. Утопија јесте та која обележава његову врсту размишљања, деловања и жеље да поправи свет. Мој омиљени друштвени поредак био би просвећена анархија, што би значило да човек има слободу, а да не угрожава другог. Међутим, до оне прве речи „просвећена“ требало би да прође милион година, док се људи не промене и не промене свест о потреби да се мењају.

Радите ли нешто ново?

- Не, гајим дете и гледам да свој живот испуним лепим стварима.

Филм „Устав Републике Хрватске“, Рајка Грлића, у коме играте запажену улогу, успешно се приказује у биоскопима и публика га је веома добро прихватила...

- Пресрећан сам због тога. Пре неки дан, апотекарка ми је рекла: „Душо, морам нешто да Вам кажем. Мој брат је јуче био у биоскопу и гледао је филм, а после пројекције људи су стајали и аплаудирали“. Никада већи комплимент нисам добио, нити сам икада видео и чуо да се у биоскопу, на редовној пројекцији, тако нешто догодило.

Је ли у плану неки нови филм?

- Требало би да радим један филм у Мађарској. Понуда постоји, али тренутно се „склапају“ финансијске и остале конструкције и, ако буде - биће.

Фото и текст: Н.К.

РАЗГОВОРИ О ПРЕСТАВИ И ПРЕС КОНФЕРЕНЦИЈА

ЈУГОСЛОВЕНСКО ДРАМСКО ПОЗОРИШТЕ БЕОГРАД

После четири века – све је исто

Александар Милосављевић, позоришни критичар, водитељ: Свако мало стаса, генерација глумца, редитељи су ту, атмосфера је позоришна, па се онда постави кључно питање – хоћемо ли радити Хамлета? Одговор је хоћемо. И колико ја памтим, а дуго памтим, никада тај наслов нису узалудно ставили на

је велика вештина редитеља потребна да се представа и ликови управо овако скроје. Он је погодио дух времена и то се у овој представи види. У естетском смислу, ово је ретка прилика када представа почиње од краја, а не од почетка. То је естетска трансформација, која показује моћ позоришта и уметности. А вечерас

чајена појава да се наследе круна и – жена. Зато ту има и дозе страха, а она је такве потезе повукла како би спасила свог сина. Гертруду је тешко играти зато што она нема ниједан аргумент, никада не каже „тако је“ или „није тако“.

Александра Гловацки, критичар Билтена ЈПФ: Никад ми лик Гертруде није био до краја јасан

утопи. Упорно сам размишљала да је то паралелно, губитак Хамлета и губитак оца. У раду смо схватили да њена смрт дође раније. Она верује у љубав и за њу постоји само Хамлет. Када због поступака других људи поверује да ће га добити, после тога, губљењем њега, све губи смисао.

Бојан Димитријевић, гробар:

репертоар. Нису ни сада. Мислим да је 1956. изашла књига „Шекспир, наш савременик“ и тада је писац констатовао да је попис библиографских текстова, радова о Хамлету, дебљи од варшавског телефонског именика. То је било педесетих, а замислите како је сада. Хамлету се увек враћамо, увек га можемо читати изнова. У зависности од тога у којој смо доби, али и у зависности од друштвене, политичке атмосфере у којој живимо, сваки пут ћемо га другачије доживети. Замислите како је редитељима који се налазе пред задатком да увек буду другачији, да пронађу нов угао, нов разлог и смисао онога што ће сценски уприличити. А онда Аци Поповском и Горану Стефановском, до сржи позоришним људима, падне на памет да смо толико пута доживљавали Хамлете да је то прича која се вечито понавља и добија нови смисао. Одатле Хамлет у овој представи излази из гроба и поново почиње игра, он више није наиван и невин, схвата да живи у свету који је искочио из зглоба.

Бојан Муњин, селектор Фестивала: Ово је апсолутно Хамлет нашег времена. Мислим да

смо присуствовали правој уметности - глумачкој и сценској.

Небојша Глоговац, Хамлет: Проклетство овог и сваког другог времена за мене је увек јака и интересантна тема. Пре 400 година, човек је рекао „Ово време је искочило из зглоба“. Ми то исто кажемо четири века касније и то и даље заиста стоји. Нема координата, казне или награде, све је чудно замешатељство, које неки други врте онако како ми нећемо.

Небојша Глоговац, Хамлет: Што сам старији, све су ми тежи ови округли столови, посебно то да после два сата играња представе треба нешто објаснити или анализирати. Ако то морамо, онда боље да нисмо ни играли, већ да смо сели овде у пола осам и препричали представу. Шалим се, али мислим да су те приче више за редитеља или драматурга.

Јасна Ђуричић, Гертруда: Све ми је од старта било јасно. Мапа кретања је била уцртана. То што се дешава на сцени и данас је потпуно нормално. Ово што Гертруда ради, није никакво чудо, то је данас квалитет. Такође, данас је најприродније да жена буде са млађим мушкарцем. У Шекспирово време, опет, била је уоби-

ни објашњен. Вечерас сам схватила ко је та жена.

Никола Ракочевић, Клаудије: Потребна за влашћу, доминацијом, материјалним је одлика младих људи. Лично се нисам бавио годинама, већ само односима. Бавио сам се посебно односом Клаудија и Гертруде, питањем шта добијаш када дођеш на власт, висином са које гледаш на људе, колико напора и гласовног интензитета мораш да уложиш да би некоме нешто наредио. Тада схваташ да се са мање труда добија бољи резултат, имаш минимализам у давању, а добијаш максимум. Све то се деси када дођеш на власт.

Горан Шушљик, Полоније: Шекспир има много слојева и мораш скинути много тога, управо у случају Полонија. За разлику од других ликова које сам играо, он има црту безавршености. Проблематично је наћи оштрицу, шта је он: отац, у смислу хијерархије и страха, који треба прикрити. Он на тој оштрици покушава да преживи још једну смену власти и сачува кћерку. Наравно, не успева у томе.

Јована Стојиљковић, Офелија: Највеће и најпроблематичније питање било је – зашто се Офелија

У првој подели, ја сам био Хорације... онда сам био гробар. Хорације је у себи носио важне информације, па смо задржали и њега. Аца ми је највише помогао тиме што је стално рушио све што урадим. Воли да експериментише и свестан је велелепности овог комада. Током процеса се свашта дешавало, мој лик се мењао бар двадесет пута и постао комбинација гробара и Хорација. Углавном нисам знао шта радим, јер чим бих се нечега ухватио, он би сутрадан био незадовољан. Ипак, то нам је помогло да откријемо мноштво слојева, тако да смо на крају могли да одлучимо како да их најбоље искористимо.

Небојша Глоговац, Хамлет: Имали смо изузетно мудрог сценографа, који прави сценографије које живе и мењају се заједно са представом. Она расте, развија се, мења облик. Врло једноставним решењима, добили смо сценографију која дише и ради са глумцима.

Дивна Марић, глумица НП Ужице: Када се деси тројство, као у овом случају – писац, глумци и публика, резултат је увек успех.

Ана Милошевић

ЈАСНА ЂУРИЧИЋ, ГЕРТРУДА

Нема довољно озбиљне истине у позоришту

Када време искочи из зглоба, што је тори шренутиак, уколико је на нама обавеза да што више, што јаче и гласније говоримо истину са сцене.

Шта театар може и треба да ради кад време искочи из зглоба, посебно кад је ишчашење у мери која потиरे праве вредности, оне које би требало да буду стубови друштва?

- Не знам да ли су ова наша времена ишчашенија него пре 400 година када је Шекспир писао „Хамлета“ и друга дела. Свакоме је своје време најтеже. Ми сведочимо овом времену, а сад, како је некада било, ми то реално не знамо. Склона сам да размишљам у том правцу да је људима некада било далеко теже него нама данас. У сваком случају, у таквим ишчашеним временима, позориште треба да говори језиком истине, али то се данас, што се мене тиче, сем неких изузетака, ту и тамо, углавном, не дешава. Имам утисак да театар болује од лажи. Наравно, да се театар бави неким темама, али нема довољно озбиљне истине у позоришту. Тако је у сваком сегменту друштва и то, у највећој мери, зато што нико нема довољно снаге и храбрости да се бори. Неко би рекао, то не сме да се догађа у уметности, али се, нажалост, догађа. Позориште је увек било огледало живота и како нам се крунило друштво свих ових година и урушавале све вредности, тако се крунило и позориште. Имамо повремено неке ангажоване представе, али када време искочи из зглоба, што је гори тренутак, уколико је на нама обавеза да ми што више, што јаче и гласније говоримо истину са сцене.

Да ли се у нашем времену Хамлетова реплика „Морам бити суров, да бих био добар“ чита као „Морам бити суров, да би ми било добро“ и да ли то за многе

постаје образац понашања?

- Апсолутно је истина да су многи усвојили тај образац понашања по коме агресија, суровост и гледање искључиво личног интереса доминирају и то је нешто

што ми се уопште не допада. То је тренд који постоји не само код нас, него готово свуда у свету. Није популарно данас бити осетљив, сензибилан, лепо васпитан, пријатан, показати емоцију. То се најбоље види по младим људима, по томе како се они напољу понашају, како се понашају једни према другима. То је нешто што треба све да нас забрињава.

За Вас многи кажу да сте глумица која на сцени изгара „до последњег даха“. Да ли је та посвећеност урођени таленат или нешто што се стиче искуством и вежбањем?

- Сигурно да нешто добијеш по рођењу, а нешто стичеш и путем учења и упорног инсистирања да се у потпуности предаш ликовима које тумачиш. Мени је узбудљиво у глуми бити спреман, прецизан, концентрисан, бити у фокусу у сваком тренутку. Никада ми то није представљало проблем зато што сматрам да је та врста дисциплине и посвећености неопходна

у уметности. Никада ми није било важно колику улогу играм. Увек сам имала тај одговорни приступ који се, чини ми се, препознаје и у представи „Хамлет“. Када сам почињала све је било исто, ви се

начин преносим, а они то са успехом схватају. Инсистирам на томе да је у глуми потребно, колико је то могуће, најпре доћи до себе. Када дођу на студије будући глумци имају различите представе о позоришту, о глуми, о томе шта је то уствари и како то треба да изгледа. Пре тога, сви они су прошли кроз руке разних ментора, наставника по школама и секцијама. Сва њихова предзнања су углавном веома удаљена од онога што је суштина нашег позива. Најважније је стићи до оног тренутка када ти пристанеш на себе, па таман био најгори човек на свету. Тек тада почињеш да разумеш и друге људе, а то је глума.

Да ли Вам статус слободног уметника у потпуности даје могућност да бирате улоге?

- Слободна сам да бирам улоге и то је велика привилегија. Поготову сада када са позориштем у Новом Саду ове сезоне, први пут после 25 година, нисам потписала уговор. Нешто се променило, а ја не знам због чега. Тако да сада играм ову представу, то је нешто што сам бирала и представу „Док нас смрт не растави“, која је стари наслов. Ту је и рад на телевизији. То ми у овом тренутку савршено одговара.

В. Туцовић

тога сећате, јер сам одавно присутна на овом фестивалу и срели смо се више пута до сада. И када сам имала улоге које нису биле водеће давала сам на сцени све од себе, свесна да, ако си добар и уверљив и од епизодне улоге можеш да направиш главну. Ту си где си, али дајеш све од себе. Вежбала сам годинама и то за мене више није проблем, већ велика лакоћа.

Успевате ли да део великог глумачког искуства пренесете својим студентима на Академији уметности у Новом Саду?

- Мислим да им то на прави

Dobrodošli
UniCredit Bank

Вестиш

Ужичка Недељња

НИКОЛА РАКОЧЕВИЋ, КЛАУДИЈЕ

Нама треба само љубав

*Када човек у себи осети и сиозна истинску љубав он почиње да се мења.
Тада почиње и да емитује љубав и тако почиње и сав свет да се мења.*

Хоћемо ли успети да вратимо овај „ишчашени зглоб“?

- Ово питање је постављено пре 400 година, а мислим и да је постављено и пре тога, а поставља се и данас. Никад ништа није како треба. А то нам све говори да се ствари врте у круг. Зато су ту класици. Они првенствено говоре о темама које се тичу човека, а све нам указује да се човек не мења. Мењају се костими, сценографија, технолошки услови, календари, али човек се не мења и не еволуира у том смислу. Жеља за влашћу постоји и даље, жеља за новцем, жеља за љубављу. Све се то догађа и просто нас врти у круг. Данас је све постало мало дисперзивно и неухватљиво. Класицима се враћамо из жеље да дефинишемо време у коме живимо, да кроз историју успемо да дефинишемо садашњост и да, евентуално, продукујемо неку будућност. То су само наши покушаји, стремљење и тежња. Човек једино може да освести самога себе и бавећи се собом допринесе бољитку на овој планети.

Колико класици успевају да допру до нас и да нас наведу на промену, промену начина гледања кроз живот?

- Свако од нас има одређен капацитет да спозна себе и вре-

ме у коме живи. Свако од нас је рођен од једног оца и једне мајке и у себи носи одређену љубав. Сходно томе људи који не схватају

у потпуности време у коме јесу, ипак у себи носе љубав и могу да воле. Битно је да се сви ми ослободимо предрасуда које нас гуше. Исмевање данашњице могао бих да сврстам под некаку благу катарзу. Нешто чиме можемо ми сами да се позабавимо. Али поента свега је љубав и разумевање. Разумевање наше околине и наших најближих. Разумевање њих носи и њихово прихватање, а кад се све то обједини онда ће се десити невероватна промена. Када човек у себи осе-

ти и спозна истинску љубав он почиње да се мења, да емитује љубав и тако почиње и сав свет да се мења. Нама треба само љубав.

За врло кратко време си од дечака из Крагујевца постао један од најангажованијих глумаца код нас. Је ли то терет или задовољство?

- То је посао у коме уживам. Глума је посао који није такмичарски настројен, нити треба да буде. Позориште нема везе са такмичењем. То је анализирање човека. Задатак позоришта и филма је да се бави човеком. Да у одређеном моменту препозна одређене проблеме. У целој тако постављеној ствари осећам задо-

вољство да сам у позицији да имам некога ко ме слуша. Када сте у оваквој позицији та пажња је веома важна, јер преносите добру ствар. Тако да мени све ово што се дешава представља велико задовољство, прелази из улоге у улогу, из дечје представе у ситком, у документарца, у Клаудија. Невероватно је надахнуће које овај позив омогућава.

Припремаш и драму у част Николи Тесли?

- Да. У причи једног њујоршког полицајца који једне вечери установљава смрт у Њујорку, коме се Тесла јавља у сновима и преко кога ми сазнајемо толико тога о Николи Тесли. Многе ствари које гледате тако некако са стране боље и једноставније допиру до вас. Мислим да је то најбољи начин да предочимо ко је заправо био Никола Тесла, шта је све радио и чиме се бавио. Да сазнамо више о стварима које је створио, а створио их је првенствено за добробит човечанства. Имао је визију како све то треба да се користи и да донесе трајни мир на планети. А не користи се све како је он то желео. Његови изуми постали су део неолибералног капитализма, а мир никако нису донели. Сви ратови су били инспирисани борбом за изворе енергије, а он је правио изворе енергије. И сада самог Теслу, његово име, експлоатишемо, телефонима, аутомобилима и осталим стварима који се по њему зову, а за које неко узима баснословне свете новца. **Б. Дамњановић**

БОГДАН И ЈОВАНА

Добро је имајти лекара у редакцији Билтена

Млада глумица Јована Стојиљковић која у "Хамлету" игра Офелију, после представе повредила је ногу. Стручна прва помоћ стигла је од лекара Богдана Дамњановића, новинара редакције Билтена ЈПФ-а. Јовани желимо брз опоравак.

РЕЧ КРИТИКЕ

Хамлет, наш, данашњи

“Хамлет” Шекспиров је, сматра се, најизвођенија драма светског позоришта. Континуирано је постављана на позорнице током више од четири века - са изузетком (као и читаво његово дело) прве две, три деценије после мајсторове смрти. Разлог толикој популарности је лако уочљив – “Хамлет” је у малом схематизован систем друштвеног функционисања, односа индивидуе и тог система, уз додаток три најбитнија лична односа – онога према мајци, оцу и љубавном партнеру. Све је ту, све најважније што чини један живот, уз постављање тог живота у сам центар из кога се шири фокус на питање – шта учинити кад се систем изглоби; како ствари вратити у нормалу и је ли то уопште могуће.

Горан Стефановски и Александар Поповски су извршили велики захват на оригиналном тексту, ничим га при том не оштетивши, тек прочистивши пут до његове суштине. Текст је тако ослобођен непотребног препричавања и бављења свима познатим заплетом, па и неких епизода тог заплета - читав лик Лаерта, делови Хорација, путовање у Енглеску и повратак... Нема ни неких драгих, поетских делова – сцене Офелијиног лудила, на пример. Али, где је поезија у данашњем свету? Данашњи свет је гомила

фрагмената, информација, агресивног текста. Данашњи Хамлет није наивни принц коме се полако скида копрена са очију док сагледава зло света, трулежи у дилеми казнити или не казнити зло; данашњи Хамлет све зна јер има све информације, све види, као што види и да је немоћан да било шта промени, сем да узме пиштољ и побије све, без разлике.

Овај Хамлет устаје из гроба, да би убрзо видео да се ништа није променило од претходног циклуса зла. Небојша Глоговац тај терет носи као човек снажан, али свестан да је само део већег механизма, и мало шта изазива његову било позитивну, било негативну емоцију. Овај Хамлет Офелију оставља због ње саме, свестан у шта се љубави претварају, у исто време патећи, свестан и бола који јој причињава. Смрт, гробље из кога устаје, разговор са гробаром, Јорикова лобања – то је једини простор где је, ако не срећан, а онда опуштен, неизиритан, јер то је једина непомеривост, која неће изневерити. Једино што жели, једино што мисли да може, то је да ту мајку врати назад, у стари живот, да буде поново мајка каква је била, а не дроља бедног владара; његов емотивни излив је само ту, у мајчином наручју на самом крају.

Клаудије Николе Ракочевића

би по годинама могао да буде сини Хамлету и Гертруди. Млади, лепо, отуђени, непомериви ауторитет захваљујући свом положају и својој бескрупулозности, он је типичан савремени тајкунски син са дворским манирима. Не уноси се ни у шта, не подиже глас - зна да све мора бити по његовом.

Гертруда, као вечити симбол слабе жене разапете између мужа/господара и сина кога жели да заштити. Јасна Ђуричић видљивим чини тај тешики немир испод хладне маске. Као пар, истински су језиви у свом леденом обличју.

Полоније Горана Шушљика је нежни, забринут отац на првом месту, али типичан пример оног друштвеног соја који уплашен за егзистенцију послушно извршава наређења и верује да тиме одржава ствари на правом месту. Томе учи и ћерку, а Офелија Јоване Стојиљковић је послушна ћерка, сувише послушна, која се овде чак и не убије; она просто нестане, потпуно неприпремљена за захтеве који су пред њу са разних страна постављени.

Полонијеу, послушничку линију у елсинорском злу подупире улизичка линија Розенкранца и Гилденстерна, Милоша Самолова и Бориса Миливојевића, тих слугу власти који се продају за кикирики (краљица им га баца као мајмунима, а и они се не одвајају од својих кесица), чије

Пише:
Александра Гловацки

самопонижење нема границе, чији страх да до краја удовоље захтеву, такође нема границе.

Гробар, делимично Хорације, Бојана Димитријевића је апартни коментатор, биће од неког другог света, онај са којим је Хамлету најлакше да контактира.

Инсценација НУМЕНА и Ивана Јонке, тешки бели застор који обавија са свих страна сцену, осим што пружа велике могућности за игру, што визуелно фасцинира, што симболизује постапокалиптични свет прекривен тек да прашина по њему не би падала, све време суствено присутним чини та врата ума кроз која би Хамлет да се пробије, кроз која би и сваки гледалац, заједно са њим, да пробије мембрану спознаје и да реши енигму изглобљеног света и живота у њему.

А све је о позоришту! Позориштем почиње, оним чувеним говором глумцима, као позориште у позоришту се отвара кроз неколико сцена, позориште је и дух очев, тај маестрални Власта Велисављевић као глумац и као дух, али и као симбол самим својим бићем и постојањем.

РЕЧ ПУБЛИКЕ

Уживање у театру

Бранко Спасић: Дочекали смо „класични“ фестивал. Шекспир у режији Поповског, са оваквим глумцима предвођених Глоговцем, немам речи. Глоговац осваја сцену, невероватан је, а остала екипа га изузетно прати. Свака част ансамблу. Увек су ме, па и вечерас одушевљавале сценографије представа које Поповски потписује. Колико моћи има у овим завесама. Од упечатљивог „Сна Ивањске ноћи“ до „Хамлета“ вечерашњег, човек изузетно користи једноставне, а врло ефектне ствари.

Слађана Пурић, лекар: Ово је игра, ово је уживање у театру. Проналажење самога себе и трагање за одговорима на питања која они са сцене намећу, нема цену. Уживала сам у свим сегментима комада, а највише, у невероватној глуми.

Мирослав Зечевећ, предузетник: Шекспир је Шекспир. Колико год покушали да га обрадимо и нечим новим зачинимо осети се да то није он, мислим да је то мана. Чим чујемо његов текст, осети се динамика,

види се невероватна промена. Глума и режија су изванредне, мало ми је адаптација засметала, али овакви бардови све изнесу перфектно.

Милица Поповић: Како не уживати у оваквој представи. Феноменално. Колико год слушали и на којим год се местима цитирао Шекспир, „Хамлет“ поготову, прелепо је те реплике чути у позоришној сали. Овогодишњи фестивал нас коначно буди и дозива. Глумци ЈДП-а заиста доказују да су са правом ту где јесу.

Б. Д.

ВЛАСТА ВЕЛИСАВЉЕВИЋ, ДУХ ХАМЛЕТОВОГ ОЦА

Какав напор, позориште ме освежава!

*Свашћа сам у живоју издржао, био сам и на Голем отоку
и њо зајворима али са Панетом Гувовићем, ми је најтеже*

„Када ме већ водите, замолио бих вас да ме не водите у партизане или четнике“, - каже Власта, седећи поред Дејана Мијача, уз образложење, да га не би требало одвајати од председника жирија, док не испослује неког Ардалиона за „Хамлета“! У свом духовитом маниру, наставља...

- Још се делимо, јер не могу два минуса да дају некакав резултат, само ако смо плус и минус. Волео бих да се опет спожимо, и четници и партизани, па да видимо шта ће да испадне, сигурно нешто добро..

Сигурно сте играли „Хамлета“ и раније, и сваки је био, „Хамлет“ актуелног доба, има ли разлике?

- Ово ми је четврти, а најдуже је трајао онај, у режији Стеве Жигона, преко сто извођења, био је рекордан. Играо сам и у „Хамлету“, који је ишао свега три пута. Зоран Радмиловић га је играо, ја сам био Хорације али некако није ишло, а Зоран је баш хтео и пуно труда је уложио. Подела је некако била погрешна, а све дивни глумци. А вечерас, нисам ништа мислио, само сам играо оно што су ми дали као задатак. Жао ми је што нисмо овде били са представом „Сумњиво лице“ или са „Уображеним болесником“, јер то су представе које припадају овом фестивалском нивоу. Играли смо на тежим сценама, а ова је добро опремљена. Једина моја забелешка је што више не ради онај бифе, доле. Није исто округли сто и позоришни бифе у којем кад седнемо, тек тада се опустимо, видимо шта смо урадили од представе, без конвенција“.

Осим носталгије за позоришним бифеом, Власта се за наше новине, даље сећа.

- Први пут сам био у ужичком позоришту 1950. године, а на Златибору смо боравили у Студентском одмаралишту и ишли смо пешке, преко Чајетине. Била је ту мала кафаница, звала се Швај-

царија, код језера, где смо волели да седимо и играли смо лопте. И дође Пуриша Ђорђевић, да јури наше колегинице са класе, а ми

- То мене освежава, какав напор! Играм и ујка Васу у „Госпођи министарки“, у „Сумњивом лицу“, „Уображеном болеснику“, у

смо били љубоморни (он је старији од мене, две, три године). Зато смо га добро исфаулирали на фудбалској утакмици, тек сам му неки дан признао, зашто смо му се светили. Знао је, каже, него је трпео, због љубави.

Прославили сте 91. рођендан, још увек играте, путујете, одакле вам енергија за тај напор?

представи „Скакавци“. У овом моменту, све то носим на свом врату. И још нешто, што ми најтеже пада, играм са Панетом Гувовићем. Свашта сам у животу издржао, био сам на Голем отоку и по затворима, али са Панетом ми је најтеже.

Постоји ли нешто да сте желели да играте, али вам се није дало, за све ове године?

- Нисам играо хокеј на леду, а баш сам желео, међутим увек сам падао, кад год сам пробао. Пробао сам и бокс за време окупације, али кад сам видео колико ту може батина да се добије, одмах сам то напустио.

Ипак је уметност била ваш избор, а како сам чула, изнад свега су то били руски филмови!

- Немојте ви то да мени качите, то не пролази, Руси су мени, исто што и Срби. Многи су изгинули током ослобођења и никад нас нису бомбардовали. Нико из моје генерације није одрастао без неког професора Руса. Најлепше грађевине су они у Београду изградили, основали Балет, Оперу, Драмну..., ма ви мене сад увлачите у неку причу, у којој ја нисам објективан. Пратио сам и ове изборе у Америци, где је победила велика лова. Нема демократије без лове, не знам, ови наши како ће да издрже, кад немају лове! Ма нећу о томе да причам, ја сам политичар, ја сам глумац, - каже Власта, шеретски. Од почетка до краја, са хумором.

М. Петровић

Власта са ужичким новинарками које прате ЈПФ

О ПРЕДСТАВИ

ИЗ КРИТИКА

Отимање од историје

МАРИЈА Стјуарт (1542-1587) је била шкотска краљица, наследница Џејмса Петог, а потом и жена Франсоа Другог, а самим тим и француска краљица. После његове смрти се вратила у Шкотску, а касније се удала за Хенрија Стјуарта, који је настрадао у сумњивој експлозији у њиховом дворцу. Марија се врло брзо удала за Џејмса Хепберна, главног осумњиченог за Стјуартову смрт. Због тога је морала да абдицира у корист свога сина, и побегне у Енглеску, код своје рођаке, Елизабете Прве.

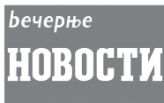
Ова предисторија, која није део драмског збивања у трагедији "Марија Стјуарт", суштинско је оправдање за романтичарски занос Фридриха Шилера (1759-1805), са којим његова насловна хероина брани своју слободу, а и мотив редитељу, Милошу Лолићу, да је, после много година, на сцену Народног позоришта постави као мелодраму, о две политиком контаминиране, а природом оптерећене жене, Марији Стјуарт и Елизабети Тјудор.

Историју Шилер не мења, па и у драмском штиву Елизабета смртном пресудом кажњава рођаку, за недоказану заверу, а, заправо, склања је са свог пута политичког успеха, јер је Марија у Енглеској много омиљенија од "копиланке" Елизабете, кћери Ане Болен!

Читаву (мело)драму, која се заврши као трагедија, редитељ плете око ауторове "песничке истине", да су се две владарке среле и, из жестоког вербалног дуела, Марија изашла као победница. Са наивним уверењем да је "спасла своју душу", јер је у лице краљици сасула њену личну и политичку нишавност (што ће јој доћи главе).

Због ове сцене највише препоручујемо "Марију Стјуарт", коју је Милош Лолић жестоко прекиратио (драматург Слободан Обрадовић), и тиме ускратио Марији многе драмске мотиве, у дијалогу са онима који је искрено воле (штрихована дадиља), у свету где је све корист и сплетка...

Драгана Бошковић, Вечерње новости

ВЕЧЕРАС

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ БЕОГРАД

МАРИЈА СТУЈАРТ

Фридрих Шилер

Режија: Милош Лолић

Предео

Драматург

Аутори адаптације

Сценограф

Костимограф

Композитор

Сценски говор

Бранимир Живојиновић

Слободан Обрадовић

Слободан Обрадовић,
Милош Лолић

Јасмина Холбус

Марија Марковић

Невена Глушица

Љиљана Мркић Поповић

Играју:

Марија Стјуарт,
шкоћска краљица

Елизабета,

енглеска краљица

Роберт Дадли,

џоф од Лестера

Вилијем Сесил,

лорд Берли, врховни ризничар

Џорџ Толбот,

џоф од Шрузберија

Ејмијес Полит,

вијез, Маријин чувар

Мортимер,

Полијов нећак

Вилијем Девисон,

државни секретар

Сена Ћоровић

Нада Шаргин

Иван Босиљчић

Бранко Видаковић

Небојша Кундачина

Гојко Балетић

Милош Ћуровић

Зоран Ћосић

Banca Intesa

ХАМЛЕТ ЧИТА ХАМЛЕТА

Зоран
Јеремић

Ово што ћу рећи нека остане међу нама и Цоком фризерком.

Не морају сви аброви из Батовог салона да крећу.

После дугог размишљања сетио сам се на кога ме подсећа Хамлет који је синоћ онако раздрљен владао сценом, са солидним пивским стомачићем, у панталонама из ожалошћених залиха пиротске конфекције и шимикама из фондуса “Грознице суботње вечери”.

Подсећа ме на једног старог свата из Ројине сале, који још није стигао ни до гулаша а тражи да му певаљка по десети пут отпева “Тоталну анестезију”.

Не сећам се шта је даље било, пропустио сам катарзу у Дубоком потоку јер сам после печења морао ташти да однесем лек.

Па ипак, нисам се покајао што сам одгледао “Хамлета” Александра Поповског. Овај млади човек одлично зна да и звездано небо над нама и морални закони у нама још само тињају по згариштима великих прича.

Крупан је то рачун, али кад Шекспира узмеш за крчмара онда свака катастрофа некако људски засија. Уосталом, свако време има свог “Хамлета”. Летос је на Ловријенцу данског краљевића играла жена. Горан Стефановски је адаптирао “Хамлета” Југословенског драмског позоришта у духу пост-модерног доба.

Не смета ми ни жена ни Горанов драматуршки приступ, али сам се дубоко замислио кад ми комшија синоћ у лифту рече:

- Слушај конце, ја не ухватих ни крај ни почетак, ово ни сложна браћа из управе “Партизана” не би саставила!”

И ја сам покушао да сложим коцкице.

Гробар је Хорације, Офелија је Лаерт, и његов тата Полоније је повремено Лаерт, Хамлетов стриц је замало па његов школски друг, мада свира на “Фендеру” ко Шоми Бој, дух Краља је Глумац, а Хамлет је свако од њих по потреби... Шизофренија ко јеје!

Шта да се ради, такво је време. И ја понекад кажем банки да сам управо из ЕПС-а кренуо да платим рачун у СББ-у, а седим у кући пред празним екраном.

Било како било, Александар Поповски је захваљујући, пре свега, Небојши Глоговцу успешно одговорио на питање Горана Стефановског:

Шта је Хамлет у доба када се уместо социјалног ангажмана пасивизираним масама потура “конзуметска култура” емоционалне и социјалне отупелости.

Самозатајни Боб Дилан овако би рекао:

Видео сам новорођенче окружено вуковима / Видео сам сломљену грану која крвари / Пео сам се бескрајним белим мердевинама / Срео сам десет хиљада занемелих говорника / Видео сам пушке и мачеве у дечјим рукама / Овде ће пасти тешка киша.

АФОРИЗМИ О ШЕКСПИРУ

Милован Витезовић

Између бити или не бити –
између два зла, Хамлет се не може
одлучити које је мање.

Хамлет је на сцени без излаза!

Само гласно изговарање дилеме бити
ил’ не бити – значи Хамлетову одлуку!

„Бити ил” не бити!” – подсмевао се шеф полиције:
„И то ми је нека дилема!”

Редитељ глумцу: „Ухвати се за своју лобању и истреси!”

Офелија, иди у партију!

Хамлет нас учи да нас ништа не може
поколебати као сопствено уверење!

НАГРАДНО ПИТАЊЕ:

Која је Заја, а која Андријана?

Зага Милићевић је кустос етнолог-антрополог
Народног музеја у Ужицу, а Андријана Симовић глумица
Народног позоришта Ужице

• prvi partizan •

ОЦЕНА ПУБЛИКЕ

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ НОВИ САД	
НА ДРИНИ ЋУПРИЈА	4,29
АТЕЉЕ 212 БЕОГРАД	
ПИЈАНИ	4,07
ЈУГОСЛОВЕНСКО ДРАМСКО ПОЗОРИШТЕ БЕОГРАД	
ХАМЛЕТ	4,63

Издаје Савет XXI Југословенског позоришног фестивала Ужице 2016.

Уређује редакцијски одбор: Радојка Поповић - уредник, Ненад Ковачевић, Верица Туцовић, Мирјана Петровић, Ана Милошевић, Богдан Дамњановић, Зоран Јеремић, Александра Гловацки.

Тираж: 500 примерака • Штамп Графопронт Ужице